

Світліковська О. А.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ АМЕРИКАНЦІВ ТА БРИТАНЦІВ У ВЕРБАЛЬНИХ ТА НЕВЕРБАЛЬНИХ ЗАСОБАХ ЯК СКЛАДНИКАХ МАС-МЕДІЙНИХ ТЕКСТІВ

Статтю присвячено дослідженню соціокультурних цінностей американців та британців та їх реалізації у вербальних та невербальних засобах. Узагальнено наукові підходи та проведено критичний огляд вітчизняної та іноземної літератури з досліджуваної проблематики. Встановлено, що представники американської та британської лінгвокультур послугуються спільними типами цінностей. Проаналізовано етнічні ключові національні домінанти та валоративні символи британської та американської лінгвокультур та простежено історичне становлення моделей поведінки їх представників. Зазначено, що систему цінностей американців можна вважати мультиетнічною у зв'язку з тим, що більшість населення Америки є іммігрантами з різних куточків світу, які асимілювалися з корінними американцями та адаптувалися до їх лінгвокультури. Виявлено невербальні елементи, що репрезентують американські та британські лінгвокультурні цінності в сучасних англомовних мас-медійних текстах. На основі зібраного корпусу фактичного матеріалу з'ясовано, що невербальні компоненти не є вторинними щодо вербальних, а дуже часто відіграють превалюючу роль у розумінні тексту та сприяють швидкому сприйняттю інформації. Встановлено, що геральдичні елементи, які мають потужний ціннісний потенціал, зазнають різноманітних варіацій у мас-медійних текстах, що зумовлено часовими викликами суспільству. Установлено, що інвентар невербальних засобів представлений розміщенням тексту на сторінці, кольоровими варіаціями, різноманітними ілюстраціями, карикатурами, коміксами, піктограмами, логотипами, емблемами, таблицями, діаграмами тощо. Виявлено, що британські та американські невербальними символами не слугують виключно декоративними елементами, а покликані виконувати різні функційні ролі і мають відмінне семантичне навантаження. Часто вони також є контекстуально залежними і можуть змінювати значення залежно від тематичної спрямованості мас-медійного тексту.

Ключові слова: соціокультурні цінності, національні домінанти, британська лінгвокультура, американська лінгвокультура, вербальні засоби, невербальні засоби.

Постановка проблеми. Соціокультурні цінності та їх відображення в різних лінгвокультурах світу здавна були об'єктом досліджень та аналізу вітчизняних та зарубіжних наукових розвідок. Традиційно склалося так, що аналіз етнічних концептів, стереотипів, реалій, ключових національних домінант відбувався на основі вербальних корпусів. Однак є чимало невербальних елементів, які репрезентують американську та британську лінгвокультури. З огляду на це, видається доцільним фокусувати увагу не лише на перших, а й враховувати специфіку других, оскільки їх комбінації можуть передати значно більше інформації разом, ніж поодиноці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В історії світових мовознавчих студій вагомими є праці Г. Хофстеде, Ш. Шварца, Р. Інглхарта, Г. Олпорта, В. Франкла, С. Моріса, Ф. Клакхона, Ф. Стродтбека, Г. МакКлеланда, Г. Ріккерта, В. Виндельбанда, М. Вебера, Г. Зиммеля, Т. Пар-

сонса та ін. Однак у центрі уваги цих учених перебували переважно вербальні складники. Враховуючи це, вважаємо за необхідне зосередити увагу на невербальних складниках або вербально-невербальних комплексах, які віддзеркалюють тонкощі британської та американської лінгвокультур, що і зумовлює актуальність вибраної проблематики.

Постановка завдання. Метою нашого дослідження є виявлення та порівняння американських та британських соціокультурних цінностей крізь призму вербально-невербальних засобів у сучасних англомовних мас-медійних текстах.

Виклад основного матеріалу. У сучасних наукових розвідках значну увагу зосереджують на питаннях лінгвокультурної детермінації. Як відомо, серцевину культури становлять цінності етносу та його ціннісні символічні образи, які опинилися в центрі уваги багатьох дослідників. Філософське осмислення ціннісних символів обґрунтоване у праці В. Гумбольдта, де вчений

стверджує, що в останніх міститься істинна сутність явища [5]. Ф. Ніцше вважав, що «цінності є метою життя людини, предметом її міркувань та прагнень протягом усього життя» [8]. Пожвавлення наукового інтересу до лінгвістичного аналізу соціокультурних цінностей свідчить про їх пріоритетність та значимість.

З огляду на це, доцільним видається сфокусувати увагу на цінностях, які є спільними для британської та американської лінгвокультур. Так, поділяємо думку Р. О. Гришкової, яка виділяє 15 типів цінностей:

- моральні – благо (*benefit*), вибір (*choice*), вірність (*loyalty*), воля (*freedom*), добро (*kindness*), дружба (*friendship*), любов (*love*), повага (*respect*), подяка (*gratitude*), поміч (*help*), правда (*truth*), турбота (*care*);

- соціальні – багатство (*wealthy*), бізнес (*business*), гроші (*money*), дім (*home*), заробіток (*earning*), освіта (*education*), праця (*work*), професія (*job*), сім'я (*family*);

- життєзабезпечувальні – життя (*life*), здоров'я (*health*), мир (*peace*), природа (*nature*), сила (*power*), сон (*sleep*), час (*time*);

- естетичні – ідеал (*ideal*), краса (*beauty*), мода (*fashion*), молодість (*youth*), мистецтво (*art*);

- особистісні – вміння (*skill*), знання (*knowledge*), поведінка (*behaviour*), талант (*talent*);

- обставинні – доля (*fate*), удача (*luck*), успіх (*success*);

- релігійні – Бог (*God*), віра (*belief*), рай (*paradise*);

- спонукальні – бажання (*wish*), ціль (*goal*);

- емоційні – радість (*joy*), щастя (*happiness*);

- комунікативні – бесіда (*discussion*), слово (*word*);

- ментальні – мудрість (*wisdom*), розум (*mind*);

- персонізовані – жінка (*woman*), чоловік (*man*);

- магічні – магія (*magic*);

- матеріальні – речі (*things*);

- політичні – законність (*law*) [4, с. 16].

Валоративні символи та категорії британської та американської лінгвокультур пов'язані з багатовіковими традиціями, дослідження яких у нашій розвідці ґрунтуватиметься на порівняльному аналізі англомовних етносів.

Для англомовних етнічних спільнот важливими є становище в суспільстві, матеріальний стан, гроші, соціальне походження. Загальновідомо, що британці – нація, яка вирізняється стабільністю характеру, дисциплінованістю, акуратністю, консерватизмом, прагненням довести розпочате до кінця. Чесність, честь, порядність, вірність, врів-

новаженість є основними моральними цінностями британської соціокультури. Вони ощадливі, обачні та волелюбні, що можна пояснити географічним положенням країни, оскільки Британія займає територію острова, вона впродовж віків зазнавала зовнішніх впливів [2, с. 60]. Саме тому британці дуже часто вбачають в іноземцях суперників, яких потрібно приборкати і підпорядкувати британській короні. Холодні та консервативні жителі туманного Альбіону вважають себе наднацією, в жилах якої пульсує голуба кров. Вони дуже цінують своє приватне життя та свій дім, і усіма способами намагаються відгородити його від зовнішнього світу. Англійці вмільо керують своїми емоціями і ніколи не демонструють своїх хвилювань. Однак зауважимо, що в душі англійці – надзвичайно вразливі та емоційні. Через таку двоякість, велику роль в їх комунікації відіграє підтекст, символ.

Основна система цінностей американського суспільства увібрала цінності десятків мільйонів іммігрантів, які збагачували цю країну власною культурою, релігійними традиціями та звичаями, моделями поведінки. Нині всі вони асимілювалися і навчилися жити та працювати разом, а також пишатися своєю етнічною приналежністю. Крім того, вони не лише адаптувалися до американської культури, але й примусили її працювати на себе [9]. Історично склалося так, що населення США поділяють на корінних американців (іммігрантів першої хвилі, які прибули з Сибіру через Берингову протоку) та іммігрантів другої хвилі [3, с. 233].

Своєрідним стимулом до асиміляції слугували спільні цілі та прагнення, спрямованість у краще майбутнє, бажання жити в багатій процвітаючій країні та непохитна віра в Бога. Американські ціннісні орієнтири є не лише їхнім власним джерелом оптимізму, але іноді й прикладом для наслідування іншим народам.

Незалежність, самостійність, самодостатність, матеріальний достаток – це ті риси, які виступають провідним мірилом американських чеснот. Дуже часто американці самовиражаються через патріотизм та гуманітаризм. Підсумовуючи вищесказане, зауважимо, що системи цінностей американської та британської націй є дуже близькими.

Історично склалося так, що домінуючими в цих лінгвокультурах є символи, які відображають глибоку аксіологічну систему обох етносів і знаходять широке розуміння серед інших культур світу. Означені соціокультурні цінності знаходять своє вираження не лише у вербальних засобах спілкування, але й репрезентовані в невербальних комплексах, серед яких прапори, геральдика, національний одяг.

Крім того, в кожного етносу є власне бачення того, наскільки близько один до одного комуніканти знаходяться під час усного діалогу. При цьому розрізняють кілька типів дистанцій, які є прийнятними або неприйнятними у процесі ведення діалогу; семантично вагомими є також й жести, міміка, постава, одяг, дотики, темп та тембр. Усе це не є випадковим, а є вагомим, оскільки передає певний смисл, іноді навіть має значно більше значення, ніж вербальні складники.

Сучасні лінгвісти неодноразово зосереджували увагу на галузях невербальної семіотики: проксемиці, такесиці, кінесиці, гаптиці. При цьому значно меншу увагу приділяли невербальним компонентам, які є характерними для писемного мовлення. Зібраний корпус фактичного матеріалу свідчить, що саме такі засоби не є вторинними щодо вербальних, а навпаки, іноді відіграють превалюючу роль і можуть розповісти значно більше про культурні стереотипи, цінності, реалії, ніж вербальні одиниці. Зауважимо, що йдеться про розміщення тексту на сторінці, міжрядковий інтервал, шрифтові та кольорові варіації, знаки пунктуації, діакритичні знаки, цифри, математичні символи, різноманітні ілюстрації, карикатури, комікси, піктограми, логотипи, емблеми, таблиці, діаграми, вставки тощо [7, с. 50].

Враховуючи це, зосередимо увагу на кількох засобах як провідних етнічних маркерах американської та британської лінгвокультур. Передусім йдеться про прапори та геральдичні елементи, які знаходять своє відображення в мас-медіа.

Американський прапор відомий як *“Stars and Stripes”* or *“Old Glory”* складається з 13 червоних та білих смуг, які символізують американські колонії, а також з 50 білих п'ятикутних зірок на синьому фоні, які символізують 50 штатів. Він уособлює всю «різношерстість» американського суспільства і разом із тим є свідченням його єдності, патріотизму, любові та спільних цілей (рис. 1).

Рис. 1 [15]

Що стосується британського прапора, який ще називають *“Union Jack”* чи *“Union Flag”*, то він є комбінацією прапорів територій Об'єднаного Королівства – Англії, Ірландії та Шотландії. Кожен із цих прапорів символізує святого, який

опікується тією чи іншою територією. Так, червоний хрест на білому фоні символ святого Георгія, який є покровителем Англії. Прапори Шотландії та Ірландії представлені діагональними хрестами білого та червоного кольорів відповідно. Святий Адріан є покровителем Шотландії, святий Патрік – покровителем Ірландії (рис. 2).

Ще одним символом Об'єднаного Королівства є британський герб. Він складається з таких елементів: коронований лев та єдиноріг на ланцюгу, які символізують Шотландію. Єдиноріг вважався дуже небезпечним звіром, що може свідчити про можливу небезпеку для цілісності Британського Королівства. Тут слід зазначити, що в шотландському варіанті герба корона знаходиться на голові єдинорога (рис. 3).

Рис. 2 [12]

Рис. 3 [12]

Троянда, трілисник та чортополох символізують Англію, Ірландію та Шотландію відповідно. Останні три елементи британського герба заслуговують на особливу увагу (рис. 4). Троянда зайняла своє чільне місце після столітньої Війни Червоної та Білої Троянд і символізує перемогу королівської династії Тюдорів над династією Йорків та Ланкастерів. Чортополох є національною квіткою Шотландії і символізує готовність шотландців захищати свою землю. Трілисник в ірландській лінгвокультурі є символом святої Трійці, його три листочки символізують єдине Божество: Отця, Сина і Святого Духа.

Рис. 4 [10]

Ще одним символом, в якому закодовані національні цінності США вважається Велика печатка Сполучених Штатів. На ній зображений орлан, який в одному кігті тримає 13 оливкових гілочок, а в іншому 13 стріл. Сам птах символізує могутність, міць та довге життя США; оливкова гілка – це символ миру, а стріла – символ війни. Зазначений геральдичний елемент свідчить про прагнення країни до мирного життя для своїх

громадян і для всього світу, але водночас і готовність взятися за зброю в будь-який момент, якщо потрібно буде захищати національні інтереси.

Рис. 5 [15]

Разом із тим з'являються історичні варіації. Так, на рис. 6 ми бачимо орлана, який у кігтях тримає вже не оливкові гілки та стріли, а гроші. Що свідчить про те, що в різні часи перед суспільством постають різні виклики.

Рис. 6 [11]

Дзвін свободи красномовно символізує боротьбу американців проти рабства (рис. 7). З одного боку, дзвону є біблійна цитата: *“Proclaim LIBERTY throughout all the land unto all the inhabitants thereof”*. Цікавим є також той факт, що в металі є тріщина, яка підсилює символічну силу дзвону.

Червоний фон англійського герба (рис. 8) був потужним символом англійського трону за часів хрестових походів. У червоному кольорі закодовані всі виклики та небезпеки того часу.

Рис. 7 [15]

Рис. 8 [12]

Цікаво зауважити, що політичний символізм США та Об'єднаного Королівства також є ціннісно маркованим. Так, для прикладу, розглянемо логотипи американських Республіканської та Демократичної партій, які зображуються у вигляді слона та віслюка (рис. 9). Історики зазначають, що вперше прізвисько «віслюк» отримав ще кандидат у президенти від демократичної партії Ендрю Джексон за популістські лозунги та гасла. Однак він трактував його як символ впертості та зробив його своєю особистою емблемою. Республіканці ж підписували малюнок не словом *“donkey”*, а *“jackass”*, що в перекладі з американського сленгу означає людину невеликого розуму.

Слона в американську політику «привів» карикатурист Томас Нест після того, як демократи вперше отримали більшість голосів у палаті представників конгресу США. Затятий республіканець Нест висміяв у карикатурі своїх однопартійців, зобразивши їх у вигляді слона, який потрапив у пастку, рятуючись від осла у левовій шкурі. Нест у своїх карикатурах часто використовував обидва символи, що зробило їх загальнонаціональними. Нині «прізвиська» втратили свій первинний історичний контекст і стали емблемами правлячих партій Америки. Республіканську партію здавна підтримують бізнес, релігійні організації та сільське населення США, а демократичний шлях розвитку вибирає робітничий клас американців та етнічні меншини.

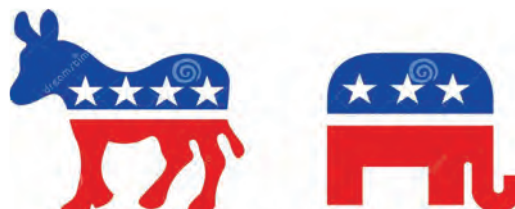

Рис. 9 [13]

Такі символи є інтегральними складниками сучасного комунікативного простору та супроводжують чимало статей в англійських періодичних виданнях. У статті під назвою *“The Democratic primaries will be a contest between radicals and repairers”* дізнаємося про відсутність єдиної думки демократичної партії напередодні праймеріз (рис. 10), що свідчить про широкі та неузгоджені погляди її членів. Це зумовлено тим, що Д. Трамп після спроби імпічменту мав широку підтримку, а демократи не могли визначитися з альтернативою його політиці. Автор послугоується зміненою ілюстрацією логотипу демократичної партії для того, щоб підсилити значення

тексту статті, забарвити його невербальними графічними засобами, що сприяє швидкому сприйняттю інформації. Однак у нашому випадку саме від контексту залежить правильність сприйняття, оскільки без нього зображення на рис. 10 може мати різне трактування залежно від реципієнта та його картини світу.

Рис. 10 [14]

Аналізуючи сучасні англомовні мас-медійні тексти, натрапляємо на чималу кількість зображень, які репрезентують британську та американську спільноти, їхні стереотипи, цінності, реалії. Зображення, які використовуються в таких текстах, мають різну семантику та по-різному корелюють із вербальними одиницями. О. Є. Анісімова стверджує, що існують тексти з нульовою, частковою та повною мультимодальністю (креолізацією). Нульова мультимодальність тексту полягає у відсутності зв'язку між його вербальними та зображальними компонентами. У текстах із частковою мультимодальністю вербальна частина є порівняно автономною, а зображальний компонент слугує її доповненням. У текстах із повною мультимодальністю між вербальними та невербальними (зображальними) компонентами існує тісний взаємозв'язок. Тут зображення є обов'язковим елементом для правильного розуміння тексту і, навпаки, правильна інтерпретація тексту (вербальної частини) залежить від невербального компонента (зображення), який її доповнює [1, с. 15].

Поділяючи такий підхід, вважаємо, що текст, який супроводжує картинка на рис. 11, можна вважати текстом із частковою мультимодальністю, оскільки він є порівняно автономним та незалежним від зображення, хоча між ними існують семантичні відношення. У цьому випадку картинка не є обов'язковою для правильного розуміння та організації статті *“The English question: What is the nation's identity?”*. Наявність лише візуального компонента має ціннісне значення для цілісного розуміння фрагмента, адже впродовж віків прапор є головним ідентифікатором нації. У статті автор досліджує відчуття національної приналежності населення Сполученого Королів-

ства. Частина вважає себе британцями, частина – англійцями. *“The British identity is felt strongly by all generations. It's a strong national characteristic across almost every demographic: politics, education, class and geography. The English identity, however, is felt more variably. Pride in identifying as English is weaker among the young (45%) and stronger among the old (72%)”*. Переплетіння обох ідентичностей є надважливим фактом у житті Сполученого Королівства і відображає людську відданість, любов до нації, її історії та цінностей.

Рис. 11 [16]

Наступний приклад (рис. 12) репрезентує повну мультимодальність та тісний взаємозв'язок вербальних та невербальних елементів. Рисунок виконує супровідну та доповнюючу функцію, а вербальний компонент виконує пояснюючу функцію. Через паралельне сприйняття вербального та візуального контенту читач довідується, що птах символізує населення США у молитві за свою землю.

Рис. 12 [17]

Автономні семантичні відношення між мультимодальними елементами прослідковуємо на рис. 13. Текст доповнює невербальний компонент (прапор), який є важливим елементом американського корпусу цінностей, виконує супровідну, інформативну та експресивну функції.

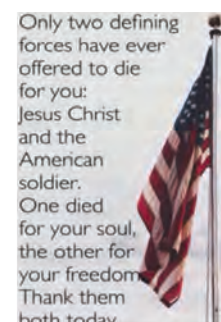

Рис. 13 [18]

Оскільки тексти з нульовою мультимодальністю репрезентують відсутність зв'язку між вербальними та невербальними компонентами, можемо зазначити їх як перспективу подальших досліджень.

Висновки і пропозиції. Ціннісні символи супроводжують американців та британців споконвіку. Вони зумовлені способом життя, природним середовищем, культурою. Комунікативна спрямованість символу здобуває неоднозначну інтерпретацію на національному ґрунті. Проаналізований корпус свідчить про необмежені можливості його інтерпретації. Як бачимо, під споконвічно британськими та американськими невербальними символами закодовано чимало інформації. Вони не слугують виключно декоративними елементами,

а покликані виконувати різні функційні ролі і мають відмінне семантичне навантаження. Часто вони також є контекстуально залежними і можуть змінювати значення залежно від тематичної спрямованості мас-медійного тексту.

Говорячи про кореляцію вербальних та невербальних засобів, зазначимо, що у нашому корпусі зображення може дублювати зміст тексту, виступати в ролі доповнення або суперечити змісту. Серед розглянутих нами прикладів 95% невербальних елементів виконують інформативну, доповнюючу, дублюючу функції, а також функцію підсилення експресивного та емоційного значення. Функціями вербальних елементів є інформативна, мислетвірна, експресивна.

Список літератури:

1. Анисимова Е. Е. Лингвистика текста и межкультурная коммуникация (на материале креолизованных текстов) : Учеб. пособие для студ. фак. иностр. яз. вузов. Москва : Издательский центр «Академия», 2003. 128 с.
2. Воробйова І. А. Основи лінгвокраїнознавства : навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2014. 272 с.
3. Гапонів А. Б., Возна М. О. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни : підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. 464 с.
4. Гришкова Р. О. Ціннісні орієнтації молодіжної субкультури англійців та американців. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukrpaci/pedagogika/2018/313-301-2.pdf> (дата звернення : 04.12.2020).
5. Гумбольдт В. Язык и философия культуры. Москва : Прогресс, 1985. 451 с.
6. Івасишин М. Р. Мультимодальність англomовного коміксу: лінгвальний та екстралінгвальний виміри : дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.04. Івано-Франківськ, 2019. 404 с.
7. Макарук Л. Л. Мультимодальність сучасного англomовного масмедійного комунікативного простору : дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.04. Луцьк, 2019. 635 с.
8. Ніцше Ф. Повне зібрання творів / пер. з нім. К. Котюк та О. Фешовець. Львів : Астролябія, 2004. Т. 1. Народження трагедії. Невчасні міркування I–IV; Твори спадку 1870–1873. 769 с.
9. Культурний код формування вертикалей успішності етнічних груп США. URL: http://ierjournal.com/journals/12-13/2010_10_Petrashko.pdf (дата звернення : 03.12.2020).
10. *Project Britain*. URL: <http://projectbritain.com/flowers.html> (дата звернення : 03.12.2020).
11. *The Economist*. Get ready for a world currency. URL: <https://steemit.com/bitcoin/@splus/the-economist-get-ready-for-a-world-currency> (дата звернення: 03.12.2020).
12. *Anglotopia for anglophiles*. Brit history: exploring symbols of the British Isles and what they mean. URL: <https://www.anglotopia.net/british-identity/exploring-uk-symbology/> (дата звернення: 03.12.2020).
13. *USA political symbols*. URL: <https://www.dreamstime.com/stock-photos-usa-political-symbols-image12884023> (дата звернення : 03.12.2020).
14. The Democratic primaries will be a contest between radicals and repairers. URL: <https://www.economist.com/leaders/2020/02/06/the-democratic-primaries-will-be-a-contest-between-radicals-and-repairers> (дата звернення: 03.12.2020).
15. *Legends of America*. URL: <https://www.legendsofamerica.com/united-states-symbols/>(дата звернення: 03.12.2020).
16. The English question: What is the nation's identity? URL: <https://www.bbc.com/news/uk-44306737> (дата звернення: 08.12.2020).
17. *Pinterest*. URL: <https://www.pinterest.com/pin/40391727887209215/> (дата звернення: 08.12.2020).
18. *Pinterest*. URL: <https://www.pinterest.com/pin/16965911095128905> (дата звернення: 08.12.2020).

Svitlikovska O. O. THE REALIZATION OF BRITISH AND AMERICAN SOCIO-CULTURAL VALUES IN VERBAL AND NONVERBAL MEANS AS MASS-MEDIA TEXTS COMPONENTS

The article deals with the research of British and American socio-cultural values and their verbal and nonverbal implementation. The scientific approaches to the study of this problem are generalized. The researched issues in foreign and Ukrainian scientific literature are studied. It is established that

the representatives of American and British linguistic cultures use common types of values. The key ethnic national dominants and symbols of British and American linguistic cultures are analyzed and the historical formation of the representatives' behaviour models is traced. It is stated that American value system can be considered as multiethnic due to the fact that the majority of the Americans are immigrants from the whole world. They have assimilated with Native Americans and adjusted to their linguistic culture. Nonverbal elements, that represent American and British linguistic and cultural values in modern English mass-media texts, have been identified. The analysis of the illustrative material shows that nonverbal components are of the same importance as verbal ones, and very often they play the leading role in the text understanding and promote the rapid perception of information. The analysis of heraldic elements, which have a strong value potential and undergo variations in mass-media texts, shows that the modern society faces different time challenges. It is established that the stock of nonverbal means is represented by the text placement on the page, colour variations, various illustrations, cartoons, comics, icons, logos, emblems, tables, diagrams, etc. The scientific article proves that all the nonverbal means perform different functions and have different semantic filling. The analyzed examples show that they (nonverbal means) can also change their meaning depending on the mass media text thematic focus.

Key words: *sociocultural values, national dominants, British linguistic culture, American linguistic culture, verbal means, nonverbal means.*